

svagt i Forhold til den anden, og ikke, som det skete i den gamle Tyendelov, give Husbonden Ret til Hustugt overfor de allersvageste, Tyendet under 18 Aar. Den gamle Tyendelov er derfor blevet mindre og mindre anvendelig i Forholdet mellem Husbond og Medhjælper. Vi er naaet dertil, at der snart ikke er andre, der har Interesse af at studere den gamle Tyendelov og anvende den end de faa hensynsløse Husbønder, der er i Stand til at anvende de særlig uheldige Bestemmelser for derved at skaffe sig en billig Arbejdskraft. Saa længe har den gamle Tyendelov af 10. Maj 1854 eksisteret, at der ikke længere her i Landet findes et Parti eller en Stand, der vil forsvare, at denne Lov skal bestaa endnu længere, og jeg tror, man kan sige, at naar en Lov er blevet saa forældet, at ingen i Landet mere vil forsvare dens Bestaaen, saa burde den have været afskaffet for længe siden.

Med dette Lovforslags Vedtagelse bortfalder imidlertid ikke alene en gammel og uretfærdig Lov, men der skabes samtidig et nyt Retsgrundlag i Forholdet mellem Husbond og Medhjælper, og da den Gruppe af Medhjælperer, der kommer ind under denne Lovs Bestemmelser, er den største Stand, den største Klasse her i Danmark, er det givet, at det er af overordentlig stor Betydning, at der netop i dette Forhold skabes et godt Grundlag for den fremtidige Udvikling. Mit Parti hilser derfor med Glæde Fremsettelsen af et Forslag til saadan Beskyttelseslov som den, der indeholdes i dette Lovforslags Kapitel 1. Ligeledes maa det anses for et Gode, at det i Kapitel 2. fastslaas, at saafremt der ikke mellem Husbonden og Medhjælperen er truffet særlige Aftaler, kommer uden videre alle Bestemmelserne i Kapitel 1. til Anvendelse ogsaa overfor Medhjælperer over 18 Aar. Det er dermed fastslaet, at Medhjælperer over 18 Aar med Undtagelse af de i §§ 8 og 11 nævnte Tilfælde frit kan slutte selvstændige Overenskomster og derved fuldstændig befri sig for denne Lovs Bestemmelser, saaledes at vedkommende bliver personligt lige saa frit stillet som nogen anden Samfundsbørger, men saafremt der ikke foreligger saadanne særlige Aftaler, eller saafremt disse Aftaler er mangelfulde, er der alligevel Bestemmelser til Bedømmelse af Forholdet mellem Husbond og Medhjælperer, der er over 18 Aar, i Tilfælde af, at der skulde opstaa Vanskeligheder mellem Parterne. Jeg finder af to Grunde disse Bestemmelser overordentlig heldige; for det

første, fordi der derved kan skabes en ensartet Afgørelse af disse Forhold over hele Landet, og for det andet, fordi man ikke uden videre har Ret til at gaa ud fra, at enhver Karl eller Pige, der er fyldt 18 Aar, har Modenhed nok til selvstændigt at indgaa den Slags Overenskomster.

Det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) var imod Forslagets Kap. 2, hvor denne Bestemmelse findes. Jeg maa sige, at jeg er af en anden Opfattelse. Jeg betragter det som et af de bedste Punkter i hele Lovforslaget, at det fastslaas, at vel alle, der er over 18 Aar, kan blive stillet fuldstændig frit, saa at de uden at bindes ved denne Lov eller overhovedet ved nogen Særlov kan indgaa saadanne Overenskomster med Husbonden om Tyendeforholdet, som de mener passer dem, men samtidig bestemmes, at alle, der er over 18 Aar, forsaaavidt som de maatte ønske denne Lovs Beskyttelse, kan opnaa den.

Endvidere finder jeg, at det er overordentlig heldigt, at det i Lovforslaget er bestemt, at de Regler, som angaar Soveværelsets Størrelse og Tyendets Behandling i Sygdomstilfælde, ikke kan gøres til Genstand for Fortolkning. Det er fastslaet i Loven, at saadan skal det være; det anser jeg for et Gode, fordi jeg er bange for, at det ellers i Praksis vilde gaa saadan, at der paa disse to Omraader ikke var opnaaet Spor af Beskyttelse. Der vilde være Fare for, at det vilde gaa saaledes, at den Dag, Medhjælperen indgik Fæstemaalet, tog han til Takke med det Værelse, der blev budt, uden at tænke over, om det var af en saadan Beskaffenhed, at han i Længden kunde være tilfreds med det. Og der kunde ogsaa være Fare for, naar Sygdom kom, at Medhjælperen vilde være tilbøjelig til at gaa ind paa at lade sig flytte uden helt at vurdere den Fare, der var derved for hans Sundhed. Og da de to nævnte Forhold efter min Mening ikke alene angaar Forholdet mellem Husbond og Medhjælper, men tillige er et Samfundsspørgsmaal, idet Samfundet ikke kan være tjent med, at en hensynsløs Husbond udsætter Medhjælperens Helbred enten ved at lade vedkommende bo i et daarligt Værelse eller ved at behandle ham hensynsløst i Sygdomstilfælde, er jeg af den Opfattelse, at det kan forsvares at indføre obligatoriske Bestemmelser netop paa disse to Punkter.

Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa Enkeltheder i Forslaget; det vil der